

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Toma Nadejda
Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, în cauza penală privind-l pe

Pavlișin Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 24.02.2020 – 17.03.2020 (prima instanță);
2. 01.08.2020 – 06.10.2020 (instanța de apel);
3. 15.04.2021 – 07.07.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău /sediul Buiucani/ din 17 martie 2020, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Pavlișin Serghei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e), e¹), j) Cod penal fiindu-i aplicată pedeapsa – închisoare pe un termen de 11 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului în contul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 7 130 lei.

1.1 Pentru a pronunța sentință, prima instanță a constatat că, Pavlișin Serghei, la data de 17 decembrie 2019, în perioada de timp de la orele 20:00 – 23:30, aflându-se la domiciliul său din XXXXX, unde locuiește împreună cu tatăl său Pavlișin Victor, fiind în stare de ebrietate alcoolică, fără careva motiv, a inițiat un conflict cu tatăl său, care era grav bolnav și ținut la pat. Urmare conflictului, Pavlișin Serghei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale – cauzarea suferințelor fizice, prevăzându-le și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, cu o deosebită cruzime, profitând de starea de neputință a lui Pavlișin Victor din cauza vârstei înaintate și bolii, i-a aplicat tatălui său Pavlișin Victor multiple lovituri cu pumnii în regiunile vitale ale corpului – în regiunea capului, gâtului, cutiei toracice,

după care l-a apucat cu mâinile de gât și l-a sugrumat, în rezultatul cărui fapt Pavlișin Victor a decedat pe loc.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201903C2745 din 13.01.2020 la Pavlișin Victor s-au depistat echimoze și excoriații pe suprafețele laterale ale gâtului, fractura cornului mare stâng al osului hioid, lamei stângi cartilajului tiroid, cornului superior stâng cartilajului tiroid, cu hemoragii în țesuturi moi adiacente și semnelor general asfixice, care au fost produse prin compresie cu mâna a gâtului, cauzând asfixie mecanică și moartea victimei, și conform pericolului pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă. Cadavrul lui Pavlișin Victor a fost depistat abia la data de 18 decembrie 2019.

Astfel, acțiunile lui Pavlișin Serghei au fost încadrate în baza art. 145 alin.(2) lit. e), e¹) și j) Cod penal, după indicii calificativi – „*omorul unei persoane, săvârșit cu profitarea de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, asupra unui membru al familiei, cu deosebită cruzime*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani, respingerea solicitării acuzatorului de stat ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, invocând că, inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii; prima instanță a ignorat și nu a motivat cerințele apărării privind aplicarea unei pedepse la limita minimă posibilă; inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, se căiește de cele comise, nu are antecedente penale, a depus cerere de autodenunțare, are la întreținere doi copii minori; prima instanță de fond dispunând admiterea solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului nu a ținut cont de faptul că acestea nu cad sub incidența la nici un aliniat din art. 227 din Codul de procedură penală; potrivit art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, urmează că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, în cazul din speță, ordonator al tuturor expertizelor judiciare a fost organul de urmărire penală din cadrul Inspectoratului s. Râșcani mun. Chișinău, respectiv cheltuielile pe care le solicită acuzatorul de stat urmează a fi trecute în contul statului.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, s-a respins apelul declarat ca nefondat cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că prima instanță

la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a mai indicat că, la stabilirea și individualizarea pedepsei în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art. art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii comise, care face parte din categoria celor excepțional de grave, de personalitatea inculpatului care nu se află în evidența medicului psihiatru dar se află la evidența medicului narcolog, se caracterizează satisfăcător, anterior a fost judecat, nu este încadrat în câmpul muncii, a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În continuare, instanța de apel a susținut că, prima instanță întemeiat a dispus încasarea de la Pavlișin Serghei în beneficul statului a sumei totale de 7 130 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea a 4 expertize judiciare în perioada 20.12.2019 – 13.01.2020.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei decizii prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă minimă posibilă, invocând că:

- sentința primei instanțe și decizia instanței de apel în partea aplicării pedepsei sunt nemotivate și nejustificative, excesiv de severe și ilegale;

- conform art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, cheltuielile urmau a fi trecute în contul statutului, or, ordonatorul tuturor expertizelor a fost OUP.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

5.1 Procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, prin soluția instanțelor ierarhic inferioare referitor la mărimea, categoria și modul de executare a pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, iar cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, constată că instanța de judecată și-a argumentat suficient soluția, a ținut cont pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final a stabilit o pedeapsă echitabilă.

5.2 Succesorul părții vătămate, Pavlișina Natalia, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că instanța de apel a apreciat corect toate circumstanțele de fapt și de drept, și-a argumentat suficient soluția, inculpatul merită o pedeapsă mult mai aspră.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, în sensul că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

6.1 Cât privește temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că este invocat de recurent declarativ, în

conținutul recursului nefiind specificat vreun argument în susținerea temeiului invocat.

Mai mult, verificând conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 241 – 246 v. I) în coraport cu cererea de apel, Colegiul penal conchide că instanța de apel a examinat minuțios toate chestiunile esențiale supuse atenției sale, fără a comite în acest sens vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea deciziei atacate.

6.2 Cu referire la criticile recurentului, invocate prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate aceste critici și acestea reprezintă opinia subiectivă a recurentului față de aceleași circumstanțe apreciate în speță de instanțele de judecată, or, instanța de apel în decizie (f.d. 243 – 244 v.I), și-a motivat corect soluția de menținere a sentinței primei instanțe, prin care aceasta și-a argumentat detaliat soluția în partea individualizării pedepsei.

Astfel, din textul sentinței primei instanțe(f.d. 221 v.I) și a deciziei(f.d. 243 – 244 v.I) instanței de apel, se reține că instanțele de judecată au luat în considerare circumstanțele invocate supra de recurent, pedeapsa fiind aplicată cu respectarea cerințelor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și au ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În acest sens, se reține că aceste prevederi legale au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunii săvârșită (excepțional de gravă) comisă cu intenție asupra unui membru a familiei cu deosebită cruzime, precum și la personalitatea inculpatului, care deși și-a recunoscut vinovăția, acesta anterior fiind condamnat, iarăși a mai comis o infracțiune excepțional de gravă, astfel doar aplicarea unei pedepse cu închisoarea pe un termen de 11 ani 6 luni, va duce la reeducarea și corectarea inculpatului, precum și la restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Din aceste considerente, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri justificative de a interveni în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, ce sunt legale și întemeiate, or asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de argumentat și detaliat instanța de apel în decizia atacată.

6.3 Referitor la temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, instanța de recurs conchide că nu pot fi acceptate, fiindcă recurentul nu a specificat în ce constă problemele de drept, neargumentând ilegalitățile hotărârii contestate în acest sens, fără a aduce careva argumente în susținerea acestor temeiuri, formal și declarativ a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală.

6.4 Cât ține de alegațiile recurentului referitor la cheltuielile judiciare, Colegiul penal conchide că nu pot fi acceptate, or, prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, prin care se indica imperativ că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin. (1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat au fost abrogate.

Totodată Colegiul penal ține să specifice faptul că legiuitorul la art. art. 227-229 Cod de procedură penală, a stabilit clar semnificația cheltuielilor judiciare, care sunt acestea și din contul cui sunt suportate.

În speța dată, Colegiul penal invocă că cheltuielile judecătorești suportate de stat la etapa urmăririi penale, pentru efectuarea expertizelor sunt sub imperiul prezumției nevinovăției, fapt indicat și în art. 75 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului, nr. 68 din 14.04.2016, dar în art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, mai sunt indicate chestiunile pentru soluționare la adoptarea sentinței cum este: „cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare”. Apoi, conform art. 229 Cod de procedură penală, este reglementată plata cheltuielilor judiciare, alin. (3) al acestui articol reglementează cazurile când instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial inculpatul.

Reieșind din aceste prevederi ale Codului de procedură penală, Colegiul penal nu găsește motive legale pentru a-l elibera pe inculpat de la plata a 7 130 lei ca cheltuieli judiciare în speța dată, căci cheltuielile judiciare au rezultat în urma infracțiunii comise de el, inculpatul fiind apt de muncă, poate munci și recupera aceste cheltuieli judiciare.

7. Prin urmare, Colegiul penal conchide, având în vedere veridicitatea argumentelor instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției în partea pedepsei stabilite, și în virtutea corectitudinii acestora și pentru a evita repetări inutile, că le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

8. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul

ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Pavlișin Serghei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena